WASHINGTON D.C.

І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: 'Svoboda', 81-83 Grand St., Jersey City, N. J.
Тел: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740

РІК LXV. Ч. 71. ДЖЕРЗІ СИТИ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 16-го КВІТНЯ 1958 П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, APRIL 16, 1958 No. 71. VOL. LXV.

ТРУМАН ПРОПОНУЄ ЗМЕНШИТИ ПОДАТКИ НА 5 БІЛЬЙОНІВ І ЗБІЛЬШИТИ ВИДАТКИ

Вашингтон. — У банковій і валютовій комісії Палати Репрезентантів зізнавав у понеділок 14 квітня ц. р. колишній президент Гаррі Труман. Сучасну господарську затримку або т. зв. рецесію назвав Труман дуже поважною і навіть загрозливою для економіки ЗДА. Для протидіяння рецесії треба — на думку Трумана — з одного боку зменшити податки і з другого боку збільшити федеральне видаткування в різних ділянках життя. У зв'язку із цим Труман запропонував конкретно зменшення податків на суму щонайменше 5 більйонів доларів і 10 для середущої і низької групи платників податків. Рівнобіжно із зменшенням податків мало б іти збільшення видатків на закордонну допомогу, оборону і виховну та шкільну ділянки. Ситуація сьогодні така — заявив Труман, що якщо б він сидів далі на президентському кріслі, то він доклав би всіх зусиль для того щоб вийти із стагнації, яка може довести до інфляції і теж до совєтської переваги над ЗДА. Конкретно Труман запропонував збільшити, починаючи із фіскальним 1958-59 роком, оборонні видатки на три більйони долярів понад суму вимагану теперішнім урядом, значить понад 38,200-000.000 долярів. Такого збільшення видатків на оборону вимагають, як підкреслив Труман, мілітарні експерти. Крім того Труман запропонував збільшити асиґнування на допомогу для закордону з 972,000.000 вимаганих урядом до 1,500,000.000 долярів у фіскальному 1958/59 році і до 2,500,000,000 долярів у 1964 році. Вкінці, на думку Трумана, треба збільшити видатки в ділянках шкільного виховання і суспільного здоров'я на 12 більйонів долярів на протязі найближчих п'яти років, з тим, щоб на 1959 рік ті видатки збільшити на суму 1,700.000.000 долярів. У своїх пропозиціях підтримав теж Труман плян збільшення допомог на випадок безробіття і підвищення пенсійних платень, виплачуваних із соціяльного забезпечення. Пропозиції Трумана викликали гостру критику і спротив збоку республіканців, які заявили, що ці пропозиції, на випадок їх прийняття, доведуть ЗДА на протязі 10 років до банкрутства і капітуляції перед Совєтським Союзом.

Гаррі С. Труман

Осторога проти промислового саботажу на випадок війни

Вашингтон. — Уряд Оборонної Мобілізації видав 44-сторінкову книжечку, в якій остерігає населення країни проти промислового саботажу на випадок війни. „Промисловий саботаж — це основне навчання Комуністичної партії та всіх її революційних організацій", пишеться в тій книжечці та зазначується, що саботаж може бути психологічний і фізичний. Часом є саботажем і звичайний страйк який зорганізували комуністи між льояльними робітниками, несвідомими того, що вони стали знаряддям підривних елементів. Важко є викрити саботаж під формою страйку чи навмисного сповільнювання праці, бо організатори таких саботажних акцій діють під плащиком оборонців робітництва. Цю брошуру можна дістати за 30 центів в Прінтінґ Оффіс-і у Вашингтоні. В ній описані роди саботажів і способи боротьби проти них.

Помер Микола Комарницький

Ню Йорк. — Дня 14-го квітня ц.р. помер на 63-му році життя Микола Комарницький, уродженець Синевідська Вижнього, повіт Стрий, Західня Україна, учасник визвольних змагань у рядах Українських Січових Стрільців і Січових Стрільців полк. Коновальця, громадський діяч на суспільній та економічних нивах в Рідному Краї. На еміграції Покійний в Америці від 1950 р. включився в громадське життя, якому посвятив багато жертвенної праці. Був кількалітнім головою 2-го Відділу ООЧСУ, генеральним секретарем Головної Управи „Самопомочі", головою контрольної комісії 38-го Відділу „Провидіння", членом контр. комісії Відділу „Самопомочі" в Ню Йорку, містоголовою і членом контр. комісії Об'єднаного Комітету Українських Організацій в Ню Йорку. Похорони відбудуться в суботу 19-го квітня о год. 9-тій рано з похоронного заведення Петра Яреми.

В АМЕРИЦІ

● **„Великодня Парада"** по 5-ій евню в Ню Йорку відбулася 13-го квітня, бо 6-го квітня, на Латинський Великдень вона не могла відбутися з огляду на зливний дощ. Таким чином Ню Йорк провів свою традиційну Великодню Параду за старим стилем, бо на 13-го квітня припадав Великдень за Юліянським календарем.

● **Професор рільничого каледжу в Ітаці, Н. Й., Фред Винч** ствердив, що цього року, внаслідок великих снігів, зібрано кленового соку тільки 500,000 ґальонів, тобто дві третини звичайного збору. Але зате цьогорічний сироп солодший, бо минуле літо було сухе.

● **Віце-президент Ричард М. Ніксон** виїхав 10-го квітня разом із дружиною до Маямі на Флориді, де кілька днів відпочиватиме.

● **Директор Крайової Конференції Християн і Жидів,** д-р Віллард Джансон, передбачає, що впродовж 10 до 15 років дві третини всього муринського населення ЗДА житиме на північ від лінії Месона-Діксона, тобто в північних стейтах.

● **Д-р Волтер Ґуральнік** із Массачусетського шпиталю прилюдно демонстрував перещеплення зубів одного юнака до іншого. Присутнім дентистам-операторам він заявив, що вже незабаром буде створений „банк зубів" як тепер існує „банк крови".

● **Канадійський прем'єр Дж. Діфенбейкер** із дружиною скінчив тиждень відпочинку на Бермудських островах, де була прегарна літня погода.

● **Місто Ню Йорк** вшанувало генерального секретаря О. Н. Даґа Гаммершилда прийняттям у готелі „Вальдорф-Асторія": цей 52-річний шведський дипломат почав свою другу 5-річну каденцію в ОН.

П'ЯТЬ МІЛЬЙОНІВ АМЕРИКАНЦІВ СВЯТКУВАЛИ ВЕЛИКДЕНЬ ЗА СХІДНІМ ОБРЯДОМ

П'ять мільйонів американців, що належать до церков східнього обряду, в тому і приблизно один мільйон українського роду, відзначали врочисто свято Воскресення Христового минулої неділі, 13-го квітня, себто один тиждень пізніше від тих, що святкують за новим календарем. Великдень за старим стилем календаря святкували всі українські православні парафії та велика частина католицьких. У приблизно половині українських католицьких парафій в цій країні вже змінено календар та святкуєсь Великдень за новим стилем. Українські церкви, зокрема св. Юра в Ню Йорку, катедральний храм у Филаделфії та численні інші були вщерть заповнені вірними. Хвилюючі великодні відправи відбувалися в Байоні, де на коротко перед святами згоріла до тла місцева українська католицька церква Успення Прсв. Богородиці. Відправи відбувалися у великій залі одної з місцевих американських католицьких шкіл і в них взяло участь чимало парафіян з сусіднього Джерзі Ситі, де вже перейдено на новий календар. На пароховi, всч. Юрієві Паздрієві, та парафіянах Байону ще видно велику скорботу з приводу втрати церкви, а коли пролунало перше „Христос Воскрес!" мало було таких, яким не блистіли б в очах, чи не котились по лиці, сльози. Врочистим святкуванням Великодня за старим стилем сприяла прекрасна весняна погода, що була в усій країні. Телеграми з-поза залізної заслони доносять, що й там, не зважаючи на безбожницький режим та на переслідування релігії, не знищені ще чи не закриті церкви були заповнені побожним людом.

Генерал Ведемеєр про загальну війну

Вашингтон. — Шеф стратегічної політики і плянування під час другої світової війни — американський генерал Алберт С. Ведемеєр зізнавав на Конґресовій Комісії для Досліду Протиамериканських Дій і заявив, що СССР не плянує тепер вести загальну світову війну, бо він має великі успіхи в малих війнах (Корея, Індо-Китай), в психологічній і економічній війні. Генерал Ведемеєр признав, що під час загальної війни можуть вибухнути поважні повстання за залізною куртиною, але тоді могло б бути і деяке „відчуження" американських союзників від ЗДА та втрата американських баз в европейських країнах. Генерал дослівно сказав: „Коли настане криза, на мою думку наші союзники оцінюватимуть ситуацію і діятимуть так, як це буде найкраще в їхньому власному інтересі, хоч тепер вони дістають військову і економічну допомогу ЗДА". Та все ж таки генерал Ведемеєр заявив, що хоч „всі народи в Европі під час найближчої війни схочуть бути по боці того, хто виграє війну", то, навіть тоді становище ЗДА не буде „безнадійне".

Бразилійський уряд домагається ухвалення протикомуністичного закону

Ріо де Жанейро. — Бразилійський уряд під натиском армії предложив законопроєкт, який допоміг би зменшити щораз то більшу активність комуністичної партії в тій державі. Але в політичних колах не вірять в ухвалення того законопроєкту, бо всі політичні партії, від лівої до найбільше правої, дбають про комуністичні голоси у виборах, які мають відбутися 3-го жовтня цього року. Комуністична небезпека збільшилася, коли місяць тому почав діяти генеральний секретар комуністичної партії — Луїс Престес, який укривався впродовж десяти років, і який тепер організує „національний фронт" із „буржуазними партіями". Президент Хусцеліно Кубічек заявив, що „бразилійська демократія буде боронитися проти небезпечних, екзотичних ідеологій", а це значить проти комуністів. Якщо бразилійський парлямент не ухвалить протикомуністичного закону, то, гадають, що армія зможе виступити проти комуністів, а це було б урядовою кризою.

Президент започаткував бейзболовий сезон

Киненням першого м'яча започатковує през. Айзенгавер бейзболовий сезон.

Вашингтон. — Президент Айзенгавер 14-го квітня започаткував бейзболовий сезон 1958 року, кинувши перший м'яч на стадіоні Ґріффіт у Вашингтоні, на якому розіґрали змагання вашингтонська дружина „Сенатори" і бостонська „Ред Сокс". Після того Президент сидів між 26,-675 глядачами зі своєї ложі заохочував грачів із дружини „Сенаторів" до перемоги, яку вони здобули у відношенні 5-ох до 2-ох. Президент відкрив бейзболові змагання вже шостий раз. Він сам належав колись до бейзболової дружини, коли був кадетом у військовій академії у Вест Пойнті. Під час гри Президент їв земні горішки та пив „Кока Коля", подібно як робили всі присутні.

ПОЧАЛАСЯ ПЕРЕДКОНВЕНЦІЙНА КОНТРОЛЯ СТАНУ І ДІЛОВОДСТВА УНСОЮЗУ

Джерзі Сити, 15 квітня. — Тут у приміщеннях головної канцелярії Українського Народного Союзу почалась передконвенційна контроля стану і діловодства цієї організації. Контролю переводить Головна Контрольна Комісія в складі: д-р Володимир Галан з Филаделфії — голова, інж. Степан Куропась з Шикаго — заст. голови, п. Іван Іванчук з Дітройту — секретар та п. Петро Кучма з Ню Йорку, інж. Володимир Коссар з Вінніпеґу, Канада — члени. Контроля, що включає перевірку фінансового і організаційного стану та всього діловодства УНСоюзу, триває, звичайно, тиждень часу і цим разом вона попереджає 24-ту головну конвенцію Українського Народного Союзу, що має відбутися в останньому тижні травня в Клівленді, Огайо. На закінчення цієї перевірки відбудуться спільні наради Контрольної Комісії з Головним Екзекутивним Комітетом, в результаті яких будуть винесені відповідні рекомендації для добра організації, які опісля будуть предложені під розгляд Конвенції, згладно відповідним її комісіям.

Громадянська війна в Індонезії наближується до кінця

Якарта. — Війська центрального уряду в Індонезії осягнули низку дальших поважних успіхів, однаково в центральній і північній Суматрі, як і на північному Целебесі, себто на обох великих островах, охоплених революційним рухом. Сам революційний уряд на Суматрі рахується з висадом центрально-індонезійських військ на західньому березі цього острова, отже недалеко столиці острова й центру революційного руху Паданґу — вже в найближчих днях. Відрізано останній шлях морського постачання для революційного уряду, коли війська центрального уряду зайняли порт Сібольґа в „невтральній" провінції Тапанулі на Суматрі. Міністер закордонних справ Індонезії Субандріо, зупинившись в Гонґ Конґу в дорозі до Японії, заповів, що „протягом одного тижня" революція на Суматрі буде здавлена. Вона розпочалась формально 15-го лютого ц. р., коли в Паданґу проголошено сформування революційного уряду на знак спротиву проти про-комуністичного режиму президента Сукарна. Революціонери готові були годитися з Сукарном на базі зміни його політики, але він відкинув це домагання і пішов проти революціонерів війною, діставши водночас від Совєтів поважні достави зброї.

Франції загрожує нова криза уряду

Париж. — Французький уряд погодився прийняти компромісову формулу, запропоновану американсько-англійськими мировими посередниками у спорі Франції з Тунісією, який настав був після збомбардування французами прикордонної туніської місцевости 8 лютого ц. р. За цією компромісовою формулою, Франція і Тунісія мали б приступити до безпосередніх переговорів у справі евакуування з Тунісії 23,000 французьких вояків і в справі французької морсько-летунської бази в Бізерті. Франція визнала б у принципі суверенність Тунісії над цією базою, а Тунісія погодилась би залишити її для ужитку Франції. Переговори стосувались би теж французьких консулятів у Тунісії, примусово закритих Тунісією. Зате справа ґарантії, що тунісько-альжирський кордон не буде використовуваний в користь альжирських партизанів, не була б переговорювана між Францією і Тунісією; Франція зреклась би також своєї попередньої вимоги, щоб Тунісія окремим актом визнала себе „не воюючою стороною", себто зобов'язалась не помагати альжирцям. З уваги на сантимент серед тунісців до альжирських партизанів — президент Бурґуіба рішуче відмовився ґарантувати непорушність альжирського кордону. Французький уряд погодився на ті умови під натиском мирових посередників ЗДА й Англії. Ці обидві держави перестерегли Францію, що на випадок переходу її спору на форум Об'єднаних Націй, вони не зможуть підтримувати Франції. Президент Айзенгавер прислав в цій справі окремого листа прем'єрові Ґайрові. Тому прем'єр Ґаяр скликав парлямент на надзвичайне засідання в цій справі, на вівторок 15 ц. м. Праві французькі партії погрожують відкиненням рішення уряду і компромісової англо-американської формули. На той випадок — постане у Франції нова гостра криза.

„Тризуб" далі веде в табелі Футбольної Ліґи

Филаделфія. — У футбольних змаганнях, що відбулися в неділю 13 квітня ц. р. між українською національною дружиною „Тризуб" з Филаделфії і филаделфійськими „Юрікс", „Тризуб" здобув нову велику перемогу. Змагання закінчилися вислідом 5 до 1 в користь „Тризуба". До видатної перемоги „Тризуба" причинився знову ж Володимир Чижович, здобуваючи двоє воріт. В табелі Американської Футбольної Ліґи „Тризуб" займає перше місце із 11 виграними змаганнями, одними програними і трьома ремісовими із 25 точками. В загальному „Тризуб" має 48 здобутих воріт і 13 втрачених. Филаделфійські „Юрікс" займають в табелі шосте місце.

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

● **30-річчя заснування Богословської Академії у Львові** задумує відзначити група колишніх професорів і студентів цієї високої богословської школи, заснованої Митрополитом Андреєм Шептицьким. Ініціятори плянують видання пропам'ятної книги про заснування і працю Богословської Академії, зліквідованої після совєтської окупації. Очолює ініціятивну групу Преосв. Кир Ісидор Борецький, єпископ Торонта.

● **Клюб Українських Професіоналістів і Бизнесменів** зорганізовано в столиці Канади Оттаві. До Управи Клюбу обрано д-ра Володимира Кисілевського, як почесного президента, Василя Таського, як президента, і Осипа Романова, як ген. секретаря. Клюб має під теперішню пору понад 30 членів. Усіх укр. професіоналістів в Оттаві нараховують на яких 100 осіб.

● **Капеля Бандуристів ім. Т. Шевченка,** після успішних концертів у Дітройті, Шикаґо і Торонті відбула з повним успіхом свій концерт теж і в Клівленді дня 29-го березня ц. р. Концерт проходив у великій залі Линколн Гайскул. Присутні (понад 1.000 осіб, з захопленням вітали бандуристів і підтверджували думку про конечність зібрання фондів на влаштування концертового турне Капелі по Европі, що мало б відбутися вже восени цього року.

● **Доповідь проф. Степана Килимника** на тему „Історичне значення веснянок-гаївок дохристиянського періоду" відбулася в неділю дня 31-го березня в Торонто. Доповідь заслухали не тільки члени та симпатики, але також зацікавлені гості. Зібранням проводив голова Управи КНТШ проф. С. Вертипорох.

У МОСКВІ ПОЧНУТЬСЯ ПЕРЕГОВОРИ ПРО КОНФЕРЕНЦІЮ „НА ВЕРШИНАХ"

Лондон. — Всупереч первісним пресовим передбачуванням, три західні великодержави рішили в першому основному пункті прийняти останні совєтські пропозиції, сформульовані в ноті з минулої п'ятниці 11 ц.м., щодо підготови проєктованої конференції „на вершинах". Формально, це була совєтська відповідь на ноту трьох західніх великодержав із 31 березня ц.м., що відповіла була на совєтського листа з 24 березня. Теперішня остання совєтська пропозиція передбачує так мовити три стадії східньо-західніх переговорів. Совєти пропонують, щоб уже в найближчий четвер совєтські й західні дипльомати (амбасадори) почали переговорювати у справі устійнення часу, місця і складу учасників конференції „на вершинах". Їхнє рішення мали б, так мовити, апробувати міністри закордонних справ, які зійшлись би в половині травня ц. р. Совєти признають, на конференції міністрів закордонних справ „можна" розглядати також по суті справи, що про них мала б рішати конференція „на вершинах", але водночас застерігаються, що коли б між міністрами не було згоди, то це не має бути перешкодою для конференції „на вершинах", бо мовляв, голови урядів мають більші права і можуть осягнути порозуміння, що його не змогли дістати міністри. Водночас Совєти зазначили знову, що міністри закордонних справ не мають права приймати ніяких власних рішень та що можуть радити тільки над такими справами, над якими погодяться радити всі міністри, — що, у практиці, дає совєтському міністрові право „вета" проти заторкнення будь-якої немилої для СССР справи. — За західніми коментарями — ЗДА, Англія і Франція не змінили свого становища, що конференція на вершинах мусить бути так підготовлена, щоб не було сумнівів, що вона закінчиться конкретним успіхом. Крім цього, західні чинники вважають, що Совєти зовсім не рахуються з потребою узгіднення становища між усіми 15 членами НАТО, що вимагає довшої процедури. Все ж, західні держави рішили, що треба погодитись на те, щоб негайно, ще в цьому тижні, почались наради „на амбасадорському рівені"; над підготовлюванням конференції „на вершинах". У найважливішому пункті, що становив до цього часу головний предмет спору між Заходом та СССР, а саме щодо підготови конференції „на вершинах" не тільки формально, але й по суті, Захід не відступив і в ході підготовчих нарад буде намагатись переводити своє становище. Однак ЗДА, Англія і Франція рішили не відкидати совєтської пропозиції, щоб не давати большевикам матеріялу для їх дальшої пропаганди, нібі Захід „не хоче миру". Про своє становище три названі західні великодержави повідомили головний секретаріят НАТО.

„Спутнік II" розлетівся і впав у море

Кембридж. — Совєтський штучний сателіт Землі Спутнік II закінчив своє існування вночі з неділі на понеділок 14 квітня ц. р. Наблизившись до стратосферичної смуги, він розпався, частинно згорів, а його решітки впали, наче світюча комета, в Атлантійський океан на південний схід від острова Барбадос. Повідомила про це Астро-фізична Лябораторія, чи обсерваторія Смитсонського Інституту, в Кембридж стейту Мессачусетс, яка зосереджує у себе інформації про рух штучних сателітів Землі. Подібну інформацію подала Джодрелл обсерваторія з Чішайру в Англії, як теж канадійська обсерваторія з Квібеку. Фахівці вже заздалегідь передбачили цей кінець Спутніка II і більш-менше докладно вираховували дату, коли він розлетиться у високій температурі стратосфери. Спутнік II був випущений Совєтами 3 листопада мин. року. Він зробив довкола Землі 2,336 оборотів. Його найбільшою „сенсацією" був перший живий пасажир — собака Лайка. Тепер довкола Землі ширяють тільки ще три американські сателіти — Експлорер I і III та Ванґард I.

На міжнародному піяністичному конкурсі в Москві американець дістав першу нагороду

Москва. — 23-річний американець, Ван Кліберн із Тексасу, дістав за присудом жюрі з 16-ох фахівців, першу нагороду у міжнародному конкурсі фортепіянової гри творів Чайковського. Проголошення цієї нагороди відбулося в минулу неділю (у Москві був тоді понеділок). Ван Кліберновi признали першенство перед його найповажнішими суперниками — трьома москалями і одним китайцем. Другу нагороду поділено поміж 18-річним китайцем Лію Ші-куньом та 29-річним росіянином (?) з Тбілісу, Левом Власенком. Ван Кліберн викликав був захоплення публіки і величезна популярність, яку він негайно здобув у Москві, вплинула на признання йому нагороди — твердять газети.

У СВІТІ

● ***У перших днях квітня ц. р.*** розпущено в Західній Німеччині перших 10,000 молодих вояків, змобілізованих на однорічну військову службу 1 квітня 1957 року. В офіційному німецькому проголошенні стверджується, що новобранці, які спершу під впливом пацифістичної пропаґанди йшли до війська дуже неохоче, виявили високий ступінь дисциплінованости.

● **Серед італійської аристократії** виник новий скандал: до шпиталю забрали 35-річного князя Філіппо Орсіні, який пробував перерізати собі жили на руках. Цю історію в'яжуть із замахом на самогубство англійської фільмової зірки, 22-річної Белінди Лі, яка, твердить, що „помилково" зажила забагато насонних пігулок. Справа набрала неприємного розголосу, бо князь жонатий і має двоє дітей, а артистка також замiжня. Князь Філіппо Орсіні — один із двох світських аристократів, які мають титул „асистента Папського Престолу". Заплутаний у публічний скандал, він утратить тепер цей титул.

● **7-го квітня в тундрі Аляски** стався сильний землетрус, що його сейсмографічні інструменти виразно відчули аж у Пґермонті, Н. Й., з віддалі майже 4,000 миль. На 12-балевій скалі Ріхтера силу цього землетрусу визначено цифрою 8,5. Найбільший землетрус в останніх роках занотовано в Тибеті — його сила дорівнювала 8,6 балям.

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ХРУЩОВСЬКІ ПЕРЕХВАЛКИ

Вернувшися з інспекційної поїздки по спацифікованій і окупованій ще й досі совєтськими військами „незалежній" „робітничо-селянській" Мадярщині, де головним його заняттям на протязі восьми днів було виголошування промов, Нікіта Хрущов, зараз же після свого приїзду до Москви виголосив ще одну промову. У цій промові він заявив з апльомбом, що Совєтський Союз покаже, мовляв, З'єдиненим Державам Америки, що комуністична господарська система є кращою й успішнішою за капіталістичну систему, і що вже незабаром СССР пережене своїми досягненнями найпередовіші капіталістичні країни. „А тоді, — закінчив бундючно — побачимо, хто буде краще їсти і краще вдягатися!"

Перехвалки хрущовські не нові. З таким же нахвалянням виступали совєтські самодержці під проводом Сталіна багато разів у двадцятих роках, і цей „льозунг" наздогнати й перегнати Америку Хрущов повторив в одній із своїх минулорічних промов, закликаючи підсовєтське населення перегнати ЗДА в продукції м'яса, молока і масла.

Але ні минулого року, ні тепер, після свого „звитяжного" повороту з Мадярщини, Хрущов не поінформував совєтське населення про те, в якому відношенні до ЗДА перебуває Совєтський Союз у харчовій та одяговій ділянках.

Проблема „наздогнати й перегнати" Америку, як показує аналіза американських і совєтських індустрійних досягнень, не така то вже й проста. Коли взяти до уваги хоч би деякі ділянки харчової та одягової індустрії, то виявиться, що Совєтам пощастило б перегнати ЗДА лише через багато десятків років, і то в тому випадку, якби ЗДА ... зупинилися у своєму індустрійному розвитку. Так, наприклад, в СССР випродуковано в 1955 році 274,326,000 пар шкіряного взуття (в Україні з того числа тільки 43,803,000 пар), значить не цілих півтори пари на особу, в той час у ЗДА випродуковано 576,973,000 пар, отже понад три пари на особу. Але й подані совєтські статистичні дані не віддають справжнього стану, який, коли взяти до уваги хаотичність продукції і т. зв. браки, — не раз цілком катастрофальний, як це підкреслює зрештою і недавня постанова ЦК КПСС про гостру недостачу дитячого одягу і взуття. Подібне відношення є і в одяговій індустрії. У ЗДА, наприклад, випродуковано в 1955 році бавовняних тканин 11,319,347,000 кв. ярдів, а в СССР за той самий час тільки 5,905,000,000 метрів, значить на половину менше.

Куди гірші вигляди має Совєтський Союз, не зважаючи на всі свої простори та природні ресурси, в ділянці харчової продукції, особливо м'яса і молока, у продукції яких Хрущов хоче передусім перегнати Америку. Продукція м'яса в Совєтському Союзі у 1955 році становила 2,524,400 тонн, значить пересічно 25 фунтів на особу. У ЗДА в той же час споживання м'яса винесло в 1955 р. 161.2 фунта на особу, отже майже в шість разів більше, як на одну особу в СССР. Споживання молока в СССР становило в 1955 році яких 35 фунтів на особу, в десять разів менше, як у ЗДА, де на одну особу припадало 353 фунти. Якщо ж іде про масло, то в СССР припадало його не цілих три фунти на особу, тоді як у ЗДА споживання масла винесло 9.2 фунта на особу.

Вже самі ці цифри показують, що заяви Хрущова про те, що в Совєтах уже незабаром будуть їсти і вдягатися краще, як у З'єдинених Державах Америки, є звичайною пропагандою, небазованою ні на яких конкретних даних чи обрахунках. До того ж треба взяти до уваги, що у вище зілюстрованих ділянках стан набагато кращий, як у продукції предметів щоденного вжитку чи таких продуктів, як авта, телевізійні і радіові апарати, холодильні, пральні машини і т. п. Співвідношення продукції американської і совєтської індустрій в цих ділянках стоїть уже не як один до десяти, а як один до ста і більше. Коли ж іде про мешкальну проблему, то й досі в Совєтах є вона найгострішою, і посідання власного мешкання, вже не кажучи про хату, для молодих подруж є найбільшою мрією, як це підтвердив недавно у розмові з кореспондентом часопису „Радянська Культура" один з депутатів Верховного Совєту. А в якій нужді мусять жити совєтські студенти, свідчить найкраще лист української студентки з Харкова, надрукований у великодньому числі „Свободи".

Коротко кажучи, до перехвалок Хрущова про те, що в комуністичній системі вже незабаром люди будуть жити краще, як в капіталістичній, можна віднести його ж власні слова, що буде це тоді, коли рак свисне...

МІЖ КАПІТОЛЕМ І БІЛИМ ДОМОМ...

БЕЗЦВІТНИЙ ФЕСТИВАЛЬ ЦВІТУ

Здається, що й найбільші романтики не ждали так нетерпеливо живих ознак весни, як столичні організатори фестивалю Вишневого Цвіту. Надаремне ходили члени комітету, директор столичних парків чи многонадійні царівни фестивалю попід голими японськими вишнями, надаремне фотографувались і давали інтерв'ю пресі: вишневий цвіт не хотів показатися на передбачений час. Але — цвіт, чи не цвіт — фестиваль мусів відбутися. Це ж найбільше свято столиці, традиційне і необхідне для Вашинґтону, яке переросло льокальну мірку і стало вже імпрезою з загальним інтересом. На фестиваль уже рік наперед заанґажовано фільмових артистів, винаймлено залі на балі й виставки, замовлено готелі, визначено речинці конкурсових змагань. Фестиваль був призначений на тиждень від 23-го до 30-го березня. Тиждень пізніше був Великдень, якому не слід було входити в параду. Тому комітет, обчисливши речинці зацвітання за останні десятиріччя, прийняв шанс один на три, що цвіт покажеться своєчасно — і здався на ласку долі. Але доля не була ласкава: весна десь забарилась в дорозі, не могла продертися крізь завірюхи, снігові та морози. Очевидно, на цвіт вишні не було й найменшої надії.

На щастя, вашинґтонський фестиваль Цвітучої Вишні має ще й інші аспекти, крім самого цвіту. Правду сказавши, з року в рік вони вибиваються все більше наперед, залишаючи біло-рожеве море вишневого цвіту біля Джефферсонового монументу і кругом басейну як свого роду прегарний сценарій і принадну реклиму. Ці інші аспекти — це політична манифестація японської приязни, комерційна нагода і показова імпреза („шов"). Назовні „шов" вибивається виразно на перше місце, хоч торговельний конкурус з ним сильно. Далі, з фестивалем зв'язані ще й інші традиційні імпрези, які також мало мають спільного з весною або вишневим цвітом. Ось, наприклад, так звані „стейтові товариства" в столиці, які виконують тут неофіційну ролю амбасадорів окремих стейтів Американської Федерації і мають гарну нагоду для пропаґандивної роботи. Вони вибирають у своїх колах стейтових царівен цвітучої вишні, з-поміж яких щасливим обертом „колеса щастя" має народитись королева фестивалю. Як тільки проминув різдвяний і карнаваловий сезон, ці царівни почали показуватись на сторінках преси із світлинами, статтями й іншою пропаґандою для даної обраниці та її — очевидно „славного" — стейту. Потім появились на вулицях столиці кольорові мундири шкільних оркестр та маршових груп, що пригадували клясичні оперети або старі добрі часи Франца Йосифа. Ці шкільні групи з усіх-усюд Америки довгими місяцями тренувались не так у спелінґу, історії чи ядровій фізиці, як в джазовій музиці та акробатичних формах маршування. І ось початок фестивалевого тижня був відданий на ласку їхнього мистецького вияву. Дощ падав увесь час, гуляв холодний вітер, але це ні в чому не перешкодило молодим шовменам зі шкільної лавки, які змагалися за першенство. Тільки давінкі звуки їхніх оркестр не підносились вгору біля стін Вашинґтонового обеліску, а потрясали мурами величезної залі Народної Ґвардії. Заля видержала і звуки оркестр і тупотіння груп військового „дрілю", якого, зрештою, зовсім немає в американському війську, переможці дістали свої нагороди, і нові герої могли вертатись гордо у свої провінціяльні містечка. Але треба признати, що свої нагороди здобули вони заслужено: в ділянці музики — концертової та маршової — 62-членна оркестра з Меннінґ Гайскул у Південній Керолайні, а в ділянці стилізованого військового впоряду дружина з Університету Пердю показали справді високу клясу.

В п'ятницю фестивалевого тижня нарешті пробилося сонце крізь хмари і хоч не принесло ані весни, ані вишневого цвіту, — розбудило надію на погідне завершення святкувань. Того дня ввечері, у пишних залях Шератон-Парк готелю відбувся парадний баль з вибором королеви фестивалю. Він був завершенням ряду менших прийнять, включно з прийняттям царівен у японського амбасадора. Між півтори тисячі присутніх, почесними гостями були віце-президент Ніксон з дружиною, японський амбасадор Коіхіро Асакаї з дружиною, совєтський амбасадор Меншіков з дружиною і навіть дванадцять британських членів парляменту, які саме відвідували Вашинґтон. Місис Ніксон покрутила „колесо щастя", і так, як три роки тому її чоловік, вибрала стейт Мейн, щоб його царівна панувала на фестивалі. Була це струнка, темноволоса красуня Керолин Дріґотас, що дістала від пані Ніксон королівський плащ і ґратуляційний поцілунок.

А на другий день, в суботу, нагло настала весна. Понад сорок тисяч людей облягало стежки й поляни довкола Тайдал басейну, де ще стояли голі вишні, а біля шести тисяч зібралося на офіційну параду біля Джефферсонового монументу, де на сцені славний фільмовий артист — комік Бендікс поклав корону на голову щасливої королеви Фестивалю. Певно, королева була б ще щасливіша, якби могла піти з короною додому: бо вона вкрита японськими перлами і коштує сто тисяч долярів. На жаль, це — „перехідна корона", і вона лежатиме в сейфі до наступної коронації. Тільки ще в неділю буде повторена для публіки церемонія коронування.

Із сонцем і теплом місто віджило, і фестиваль переніся на вулиці. А ввечері походові вулицями міста приглядалося вже 140 тисяч людей. Цей похід з року в рік стає пишнішим, а декорованих возів (фловти) чимраз більше. Між ними першу нагороду взяв віз стейту Тенессі, а з приватних — віз фірми Пепсі-Кола. Віз гірсько-піонерського стейту Дейві Крокета мав вигляд корабля вікінґів із стейтовою царівною за капітана і з вісьмома красунями при веслах. На дзьобі корабля грізний монгольський тип замахувався страшним мечем на якогось японського мандарина. Хоч історична алеґорія і відношення вікінґів до стейту Тенессі не були зовсім ясні, корабель сподобався членам жюрі і дістав нагороду. Але найбільшою атракцією походу був його маршал, Майкел Анзара — славний Коміз з телевізії, в повному театральному убранні і на відомому коні „Паломіно".

А в неділю була знову пізня, холодна осінь, і нова церемонія коронування — тим разом з рук японського амбасадора — була окутана мокрим дощовим повітрям. Все таки понад чотири тисячі хоробрих і завзятих глядачів, напевно гостей здалеку, асистувало коронації. Цим і покінчився фестиваль Цвітучої Вишні. І тільки на побойовище його, на другий день, засвітило знову весняне сонце.

Євген Онацький

ПРОТИ МОСКОВСЬКОГО ІМПЕРІЯЛІЗМУ

У днях 20-25 березня в Мехіко відбулася підготовна конференція до першого Світового Антикомуністичного Конґресу. Взяла в ньому участь і численна українська делеґація — троє з Канади (від Управи Ліґи Визволення України і Центрального Комітету АБН), троє із ЗДА (від ООЧСУ, від УККА і від Приятелів АБН), один з Европи (п. Я. Стецько, голова АБН) і один з Арґентини (Визволення Европи та від Поневолених Націй). Численність української делеґації виявляє, що українська політична думка надавала вищезгаданій конференції чимале значення, якщо спромоглася змобілізувати стільки сил і фондів, щоб належно заступити інтереси української визвольної політики на цій конференції.

І дійсно, йшло про дуже важливу справу — остаточне вирішення тих засад, на яких мав далі розвиватися світовий антикомуністичний рух в його організованих формах. Уже перед цим відбулося декілька антикомуністичних конґресів реґіонального характеру — три в Південній Америці, один в Азії, один в Европі. В усіх тих реґіональних конґресах значну ролю відігравали представники НТС — московського Національно-Трудового Союзу (солідаристів), які, з одного боку, претендували представляти антикомуністичний рух московського народу, називаючи його, всупереч правді, не поширювачем і пропаґатором большевизму, а „першою його жертвою", а, з другого боку, утотожнювали свої імперіялістичні московські апетити з апетитами Кремлю, відмовляючись визнати право поневолених Москвою народів на визволення з московського ярма і на незалежне життя в власних національних державах. Протести представників поневолених народів, — зокрема представників АБН на конґресі азійських народів, — в якому представники НТС, хоча були в характері тільки обсерваторів, все ж відіграли значну ролю, — не мали належного успіху, і в запроєктованій підготовній конференції Світового Антикомуністичного Конґресу мали бути три господарі — Міжамериканська Конфедерація Оборони Континенту, азійська централя АПАКЛ і — НТС. Ясно, що в такій конференції, де б НТС був одним із господарів, українці не вбачали жадних сприятливих визвольній справі перспектив. Тим часом сталася непередбачена подія: НТС-івський часопис „Посєв" зорганізував свій антикомуністичний конґрес у Німеччині, в якому взяло участь 250 делеґатів. Був, між іншими, там і представник Арґентини, п. Фалероне, якому (як, треба думати, і іншим делеґатам) подорож на конґрес і назад оплачено з коштів НТС, — і це вказує, якими величезними коштами та організація розпоряджає! Але були там і представники Міжамериканської Конфедерації Оборони Континенту — його голова бразилієць Пенна Ботто і генер. секретар Хорзе Прієтто Лоренс, мехіканець. Провідники АБН, скориставшись із їхнього приїзду до Европи, нав'язали з ними тісні зв'язки, внаслідок яких підписано договір про тісну співпрацю між АБН і Міжамериканською Конфедерацією. Такий же договір підписано, внаслідок відвідин Я. Стецька Формози, між АБН і АПАКЛ. Представники АБН вияснили представникам тих двох міжнародних організацій справжній характер НТС-івців, які можуть представляти хіба тільки московський антикомуністичний рух, а ніяк не рух поневолених Москвою народів Східньої Европи. НТС — ніяка міжнародна організація, і тим самим не може стояти нарівні з АПАКЛ та з Міжамериканською Конфедерацією, і тим самим не може фіґурувати, як один із рівноправних господарів міжнародної антикомуністичної конференції для скликання світового конґресу.

Централі АПАКЛ і Міжамериканської Конфедерації з цією арґументацією погодилися, але НТС — ні. Навпаки, НТС почав уживати всіх заходів, щоб запроєктована конференція не відбулася. Треба визнати, що витворена представниками НТС та їх приятелями непевність спричинилася до того, що деякі запрошені організації не прислали своїх представників, побоюючись, що витрачені на подорож гроші підуть намарно, і навіть сам голова Міжамериканської Конфедерації п. Пенна Ботто до останнього дня заявляв українським представникам в Бразилії, що конференція не відбудеться, і сам прибув на неї з дводенним запізненням, переконавшись, що енерґійна акція ген. секретаря Конфедерації п. Лоренса дала належні наслідки. Натомість п. Фалероне, що мав їхати з Арґентини, як представник Арґентино-Русского Інституту (створеного ентеесівцями), так

(Закінчення на стор. 3-ій)

І. Світ

БОРОТЬБА ЗА КИТАЙСЬКУ КУЛЬТУРУ

В процесі холодної війни та зв'язаним з нею поглибленням ідеологічних конфліктів починають окреслюватися нові форми цієї боротьби в Азії.

У Пейпінґу чимраз голоснішою стає пропаґанда про нові „досягнення" в культурному житті і в розвитку китайської науки під „сонцем комунізму", для якого, мовляв, не існують кордони. Ця пропаґанда, зокрема, виявляється в нових публікаціях про китайську культуру та історію.

Початки китайської культури губляться в темряві століть. Коли переглядаємо історичні праці европейських або наших, українських, і почасти московських учених, можемо скласти собі дещо дилетантське уявлення, що наука історії є продуктом останніх пари століть. Проте, в Китаї це є традиція тисячоліть, щонайменше тисячі років.

Понад сто років до Р. Х. жив і працював китайський історик Ссу-ма Чьєн, який перший переглянув тодішні джерельні матеріяли з історії та звичаїв китайського народу і поклав — за словами К. Латурета — кінець спору про систему ведення історичних записів. Ссу-ма Чьєн написав наново історію тієї країни, яка відома під назвою „Ші чі, або записи історика". Це — багатотомова праця, яку китайські історики, тримаючись філософії і метод Ссу-ма Чьєна, продовжували писати аж до початку цього століття, як історію династій Китаю.

Це — історична праця, якій немає рівної в світі, це не тільки невичерпна криниця фактів з життя китайського народу, його держави, його досягнень і невдач, з цих записів виросла китайська література і розвинулась літературна мова, а на її основі — китайська філософія і релігійні вчення. До небувалого поширення знань в Китаї спричинився винахід паперу, який потім дістався до Европи і мав там такі самі наслідки, давши дешевий і тривкий матеріял для писання.

В Америці недавно розпочали перекладати на англійську мову найліпші частини „Ші чі".

Китайські вчені Тайванського університету на Формозі за останніх кілька років перевидали цілий ряд старовинних праць і коментарів з окремих питань археології та історії мистецтва, і треба подивляти не тільки вміння, але й надзвичайно високу якість цих видань. Інститут історії й філології, Академія Сініка, видає серію томів з археології. Це є великі на 150-200 сторінок тексту томи з сотками ілюстрацій, фототипіями й кольоровими друками по ціні 25 дол. за том.

У Тайвані видруковано Енциклопедію Сходу в 3-ох томах на 3,600 стор., а в Гонґ-Конґу — 10-томову працю Чу Ма-куанґ (6000 стор.), яка описує історичні події за період від 403 р. до Р. Х. до 959 р. нашої ери.

І ось на цьому тлі з'являється новий фактор — комуністична „наука", адепти якої друкують також масу книжок, часто дуже гарно технічно виконаних, в яких пробують тлумачити все з „марксівського погляду", вірніше з погляду „всезнаючого, наймудрішого" Мао Тсе-тунґа.

Комуністичні вчені користаються матеріялами, що протягом тисячоліть накопичилися в країні, і, перевидаючи їх, додають свої коментарі. Оскільки ж самі джерела недоступні багатьом спеціялістам — не так легко всі ці крайньо тенденційні коментарі спростовувати.

Велика частина цих комуністичних видань поширюється в країнах Південної Азії, де мешкають китайці або особи, що знають китайську мову. Ціни на ці видання значно дешевші, аніж на інші видання. Коротко кажучи, ведеться така сама акція фальшування історії, яку довгими роками вели й ведуть російські історики, оперуючи над історією України.

Особливо багато видань вийшло в 1956-57 рр. у Шанґаї та Пейпінґу, присвячених китайському малярству та ганчарству, а також описам різних археологічних розкопин. Ціни цих видань, що дістаються до всіх закутків світу, надзвичайно дешеві. Наприклад, опис могили та пам'ятника маркіза Тцаї з 5 ст. перед Р. Х., що має 106 стор. фотографій і 21 стор. тексту, коштує тільки 3 доляри. Книжка „Китайські мусульмани в проґресі" (150 стор. тексту) в англійській, китайській і арабській мовах з 140 фотографіями, багато з яких є кольорові, в оправі й шабатурці — коштує 4.50 дол.

В цьому році виходить спеціяльна праця, присвячена описові мальовил з часів династії Сунґ (960-1279), колекцій, зібраних у пейпінґському палаці-музеї, що матиме тексти в англійській, російській, німецькій і французькій мовах з оригінальним китайським текстом.

Комуністи докладають великих зусиль, щоб з перших рук, у своїй власній інтерпретації знайомити світ з життям та історією Китаю і щоб унеможливити працю учених на Формозі. Їх дуже турбує також діяльність таких наукових інституцій, як англійська Роял Азіятік Сосайті, японські, американські, французькі та інші інституції, які друкують багато нових праць про Китай, напр., щойно видрукована праця знаменитого вченого Ван Гуліка — „Китайське картинне мистецтво, як бачить його знавець" (1000 стор. тексту й 100 ілюстрацій) або двотомова праця Маі-Маі Сце про ритуал малярства, видрукована в Америці у люксусовому виданні.

Кембриджський університет в Америці друкує один за другим томи „Науки й цивілізації в Китаї" з дуже цінними ілюстраціями, ще ніколи не друкованими на Заході.

Крім того, існують десятки журналів, присвячених різним ділянкам історії, літератури та загальним проблемам Китаю.

Треба нагадати, що національний китайський уряд, очевидно, передбачав цю „культурну війну" і заздалегідь вивіз багато цінних матеріялів і колекцій на Формозу, де в критичних 1949-51 роках усе переховувалось в підземних приміщеннях, з військовими цілями побудованих ще японцями. Тепер, наскільки нам відомо, багато з цих матеріялів видобуто з скринь.

Цими днями посаду президента Академії Сініка на Формозі перебрав світової слави вчений Ту Ші, який постійно живе в тій країні.

о. М. Федорович

МОТИВИ ВЧИНКУ ЮДИ

Найвідразливішою постаттю біля Христа, не лише в останніх днях Страсного Тижня, але й в історії всього християнства, є Христопродавець, Юда. Символ найглибшого гріхопадіння людини, нечестиве діло якої годі оправдати. За виразними свідченнями св. Євангелистів, він став промотором видачі Христа в руки ворогів. Таке й віднечальне навчання Вселенської Церкви, яка в особі Юди вбачає людину найгірших прикмет характеру, що заради „лакімства окаянного", грошолюбства, видав юдеям свого доброго Вчителя.

Ставлячись з найбільшим респектом до традиційної, сказати б, канонічної інтерпретації цього низького акту, зради Юди із Каріоту, хочемо в цих рядках подати відокремлені думки деяких церковних письменників, що, вживаючи аналітично-психологічної методи дослідів трагічних подій Страсного Тижня, висловлюють, зокрема щодо особи Юди, досить оригінальні, сміливі думки, зовсім незнані, а то й різко противні довговіковій християнській науці.

Геролд С. Филипс, автор праці „У світлі Хреста", твердить, що мотивом (спонукою) ганебного вчинку Юди був його .... жидівський націоналізм. Коли читати священні Книги обох Завітів, знаходимо там поважну дозу яскравого, вогненного патріотизму. В Новому Завіті, після жахливої Христової смерти, питають апостоли Христа: „Господи, чи не в цей час здвигнеш Ти царство Ізраїля?" (Дії, І,6). Відоме поняття „Нового Єрусалиму" базувалось на задушених бажаннях поневоленого жидівського народу скинути навісне римське ярмо і обновити святий, новий Єрусалим. Також спонтанне привітання Христа під час Його в'їзду в Єрусалим мало всі ознаки привітання народних героїв... Національні почування завжди були і є повсякчасно святими, зокрема, в старобіблійних часах. Розчаровані щодо особи Христа, провідники тодішнього Ізраїлю іронічно зафіксували це на хрестному дереві, давши на ньому напис аж у трьох мовах: „Ісус Христос, Цар Ізраїлю"....

У первопочинах жидівського народу знаний був чисто теократичний державний устрій: один Бог, наш володар! За часів пророка Самуїла цей нарід дістав першого царя, Савла, що його помазав був пророк в ім'я Боже. Відтоді кожний жидівський володар був „помазанником Божим", що царював в ім'я Господнє. За триста років до приходу Христа жидівський нарід, із змінним щастям, героїчно змагався за свою свободу: з греками, сирійцями, врешті з римлянами. Цей гордий, волелюбний нарід усім єством ненавидів ярмо, безустанку мріяв і боровся за свою золоту, священну свободу.

Кожного року під час Свята Пасхи римські окупанти, навчені досвідом, скріплювали залогу Єрусалиму, щоб, бува, маси пришельців, паломників навіть з далеких країн жидівської діяспори, не вчинили якого заколоту. Врочисте привітання Христа, спонтанно влаштоване Христові перед святими Його Страстями, було саме виявом такого національного напняття поміж усіми прошарками люду. Палке „осанна" Христові було єдиною „леґальною" формою протесту, обурення жидів, зверненого проти стаціонованих в тому місті гордих римських леґіонів... Таке було національно-політичне підложжя відомого акту Юди, як подає в своєму творі Г. С. Филипс.

Яка ж традиційно-канонічна наука Церкви? Ось вона! З волі Христа за споконвічним пляном небес, „осанна" було прелюдією до заснування Христового царства на землі, але ніяк не „сиґналом" до зриву, як виходить з міркувань псевдобіблійних авторів! Чи Христос „впровадив в блуд" своїх відданих Йому земляків-патріотів, включно з св. апостолами? — питає в одному своєму творі відомий лавреат нагороди Нобеля, мислитель і філянтроп, Альберт Швайцер. Зовсім ні, — відповідає він — Христовий погляд на світ, людей і тодішні події був виключно надземський, есхатологічний, просто — апокаліптичний. Ще виразніше висловлюється Чарлз Додд, кажучи: „Христос у своїй науці, вживаючи залюбки символічних образів, притч мав на думці зреалізувати, унаочнити людям свої есхатологічні (позасвітні) ідеї, між ними основну ідею про „Боже Царство на землі".

Роберт Бриджес, англійський поет-лавреат пише на цю тему так (подаємо прозорим перекладом): „Шляхетного Христа, що прийшов на цей світ із Своєю божественною Євангелію Миру, прославили народи найглибшими почуваннями любови, — окрім свого. Він, без зброї, грошей, лише з вогнем Духа пішов на підбиття світу, при допомозі Своїх друзів-апостолів. За кілька років заснував імперію, ширшу й тривкішу від тієї, яку збудував Александер Великий; Своєю смертю поклав підвалини під Царство Боже на землі, а свята столиця Його царства не в Атенах і не в Римі, а в серці людини..."

І саме тут, в цьому комплексі, що назвемо його „трагічним непорозумінням", постав конфлікт жидівських верховодів (деякі кажуть „патріотів") проти особи й святої місії Христа. Також тут, повертаючись до нашої теми, кажуть деякі — лежить причина, корінь „заломання", а потім трагічної Юдиної зради... Основною ціллю місії „Апостола народів", св. Павла, було: розкрити очі жидівським „патріотам" на жахливу помилку, яку вчинили вони, засудивши й убивши Христа Спасителя. Показати своїм незрячим землякам, що їх він так палко любив, справжню, трансцедентальну, надземську, а ніяк не „національну" місію Христа! В Христові, каже він, „нема ані грека, ані жидовина, ані варвара, ані скита" — Кеннет Скотт Леторт у своєму творі „Нове Світло" твердить, що конфлікт поміж юдаїзмом і християнізмом полягав у тому, що християнство проповідувало свою універсальну ідею, апелювало до всіх людей, незалежно від раси й культури, а тодішнє жидівство не виходило поза рямці свого льокального „народовства.

По-людськи беручи, конфлікт поміж Христом і Його „патріотичними" земляками був основний, був принципіяльний і явно безкомпромісовий. Саме на цьому історично-сантиментальному підложжі, твердять деякі „поступові" автори — лежить увесь трагізм нечестивого, окаянного Юди... З усього Христового оточення, кажуть вони, Юда із Каріоту був найглибше та найболючіше розчарований Христом. Свою сміливу тезу мотивують вони тим, що за досить „низьку ціну" продав він свого доброго Вчителя... Для багатих жидів Христос був високою ставкою, отже не традиційна „жадоба грошей", а інакші мотиви були спонукою до цього Юдиного акту... Ще інші автори додають, що окремим, або сполученим із першим — мотивом Юдиного діла — була його заздрість, якісь особисті розходження з Христом, або й почуття меншевартости. Юда був єдиним юдеєм поміж 12-ти Христовими апостолами, всі інші походили з Галилеї, а юдеї згорда дивилися на них. Юдея через своє географічне положення (на півночі св. Землі) була густо перемішана з греками, римлянами, навіть нашими прапредками, скитами. Майже половина галилеян говорила грецькою мовою, багато нежидівських впливів просякало туди з територій широкого поганського світу. Такий стан інфільтрації та чужинецьких впливів дуже дратував чистокровних юдеїв. Батьківщиною жидівського „націоналізму" була тільки Юдея, поза нею відкривались брами для тодішнього інтернаціоналізму, палифізму, угодівства, а то й коляборації — з римськими окупантами Палестини. Звідсіль деякі „поступові" автори роблять висновок, що з тих причин, сказати б „землячтва", Христос ставився до своїх „краян": Петра, Якова, Йоана та інших апостолів сердечніше, з більшим довір'ям, аніж до юдея Юди. В психіці Юди, кажуть, відбувався відомий процес менше-

(Продовження на стор. 4-ій)

ВСЯ ВЕЛИКОДНЯ ПИСАНКА НА ДОПОМОГОВІ ЦІЛІ ЗУАДКОМІТЕТУ

ПОЖЕРТВИ ВИСИЛАТИ БЕЗПОСЕРЕДНЬО ДО ЗУАДК У ФИЛАДЕЛФІЇ: UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE, P. O. BOX 1661, PHILADELPHIA 5, Pa.

ПРОТИ МОСКОВСЬКОГО ІМПЕРІЯЛІЗМУ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

до Мехіко і не поїхав, хоча й заповів свій від'їзд. Не поїхав, очевидячки, тому, що ентеесівці вирішили збойкотувати конференцію, і ні один їх представник на конференцію не з'явився. Проте, тут якраз виявилася правдивість думки, що „відсутні ніколи не мають рації": від арґентинського уряду був висланий на конференцію обсерватор майор Карльос Запана, який, придивившись перебігові конференції і належно оцінивши виступи п. М. Рубінця, що виступав від двох антикомуністичних організацій Арґентини, передав йому уповноваження виступати офіційно, як делеґат Арґентини. Таким чином, нашому українському делеґатові признано право заступати Арґентину, чого, мабуть, не сталося б, коли б був присутній, як делеґат, і п. Фалероне, що заступав Арґентину на реґіональних американських антикомуністичних конґресах. Виступи ж нашого делеґата набрали значно більшої ваги, хоча вже й перед тим мехіканські часописи відзначили, що він представляє „могутню організацію" — „Визволення Европи", що складається з представників організацій 14 націй, в тому числі й України.

Відсутність НТС на конференції була першою великою моральною перемогою українців, яка відкрила шлях до дальших успіхів.

Головний бій великого засадничого значення відбувся на конференції з приводу термінології. Досі на всіх попередніх реґіональних конґресах говорилося тільки про „інтернаціональний комунізм". І на цій конференції голова Міжамериканської Конфедерації, адмірал Пенна Ботто, та представники антикомуністичних організацій ЗДА, Кореї і національного Китаю, спочатку вживали лише цієї термінології. Але виступи українців, а за ними й деяких південно-американських країн, що вбачали в п. М. Рубінцеві як представникові Арґентини, голосника латино-американської думки, привели до того, що справу термінології поставлено на голосування: треба було вирішити, в чому саме полягає зміст антикомуністичної боротьби, — в поборюванні якогось абстрактного „інтернаціонального комунізму", чи в поборюванні „московського („російського") імперіялізму", як справжнього надхненника й керівника того інтернаціонального комунізму, що без керівництва й допомоги Москви був би лише одною з багатьох ідеологічних течій політичної думки. При голосуванні українська теза щодо московського імперіялізму пройшла величезною кількістю голосів: голосували проти неї тільки північноамериканці, корейці та китайці. Вся латинська Америка однодушно голосувала з українцями. Пізніше й північні американці заявили, що вони погоджуються на визнання, що інтернаціональний комунізм — це тільки машкара московського імперіялізму. У зв'язку з цим стояли також дискусії про саму назву майбутнього конґресу, що мав називатися тільки Світовим Антикомуністичним Конґресом. Його офіційна назва має бути тепер — Перший Світовий Антикомуністичний Конґрес за Свободу й Визволення. На пропозицію п. Я. Стецька, прийнято і резолюцію про необхідність розподілу московської нової імперії й визволення поневолених у ній народів.

За дату Конґресу визначено день 23 жовтня, — на спогад початку мадярської революції, а місце Конґресу має бути визначене пізніше — Португалії, Греції чи Туреччині, залежно від того, котра з цих країн дасть кращі умовини для відбуття Конґресу.

Сформовано Генеральний Секретаріят, до якого входять два північні американці — п. Лібман, ген. секретар з осідком у Ню Йорку, і п. Мак Намари, заступник ген. секретаря з осідком у Вашинґтоні. Крім того сформовано Виконавчий Організаційний Комітет, на якому лежатиме вся відповідальність за підготову Конґресу. В нього входять 15 членів, у тому числі три представники АБН — п. Яр. Стецько, генерал Фаркаш (мадяр) і проф. Лев Добрянський.

Усе вищенаведене — синтетичний зміст доповіді, яку виголосив п. М. Рубінець, повернувшись із Мехіко, перед представниками українського громадянства в Українському Клюбі в суботу 5-го квітня.

Увага! **МЕТРОПОЛІЯ ДІТРОЙТ, Мишиґен!** **Увага!**

ЗАГАЛЬНІ (Річні) ЗБОРИ

МЕТРОПОЛІТАЛЬНОГО ВІДДІЛУ УКРАЇНСЬКОГО КОНҐРЕСОВОГО КОМІТЕТУ АМЕРИКИ в ДІТРОЙТІ

— відбудуться —

у НЕДІЛЮ, дня 20-го КВІТНЯ 1958 року в залі УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ при вул. Мартін, ч. 4655.

Реєстрація делеґатів організацій і гостей (Платників Національного Датку) — від год. 2-ої по пол.

ПОЧАТОК Зборів о год. 2:30 по пол.

Делеґати організацій одержали повідомлення поштою на свої домашні адреси. Цим запрошуємо до участи Платників Українського Національного Датку.

Делеґати організацій та Платники Нац. Датку викажуться при вході на залю нарад своїми виказками сплати Нац. Датку за 1957 рік.

УПРАВА

Український Музичний Інститут у ФИЛАДЕЛФІЇ

Неділя, 20-го квітня 1958 р.

ГОД. 7:30 ВЕЧОРА

Заля: УКР. ГОРОЖ. КЛЮБУ (847 Н. Френклін вул.)

Восьмий абонаментовий концерт

ТРЕТІЙ

КОНЦЕРТ

ВИЗНАЧНИХ СТУДЕНТІВ

Українського Музичного Інституту

Виступлять:

Д. РОГОВСЬКИЙ, О. НАГНИВІДА — Нюарк;

Н. ЗЕЛЕНСЬКА, М. ЦІСИК, М. ПОЛІТИЛО, Х. ОСАДЦА, Д. ЯКИМІВ, Ю. ШУГАН, Л. КРУШЕЛЬНИЦЬКИЙ — Ню Йорк;

Л. РУДНИЦЬКА, Б. КОВЗАР — (Пассейк).

Пояснення програми і акомпаніямент:

РОМАН САВИЦЬКИЙ.

Вступ за абонаментами, або програмками до набуття в Кооперативі „БАЗАР".

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Филаделфія, Па.

Шевченківський День.

Філія Українського Конґресового Комітету в Филаделфії постановила відзначити цьогорічні роковини Тараса Шевченка врочисто. Постановлено проголосити день роковин — неділю 9 березня 1958 року, Шевченківським Днем у нашому місті. Того ж дня відбулись два концерти для вшанування Генія України в залі Горожанського Клюбу.

Після полудня відбувся Концерт для молоді, який перемінився у справжній поклін української молоді Великому Поетові. Велика заля була виповнена вщерть молоддю. Деякі школи прибули зорганізовано, винайнявши для своїх учнів окремі автобуси. У програмі концерту брало участь понад півтори сотні дітей, а саме учні Шкіл Українознавства Учительської Громади і при українських православних і грекокатолицьких парафіях, учні цілоденних шкіл при католицьких парафіях, діти Дитячого Садочка ЗУАДКомітету, як теж члени молодечих організацій: ПЛАСТ, СУМА, ОДУМ і МУН.

Програма цього молодечого концерту була багата і вказувала на пієтизм нашого наймолодшого покоління для Великого Пробудителя українського народу. Милозвучно прозвучав „Заповіт" у виконанні учнів Школи Українознавства Учительської Громади. Діти Дитячого Садочка ЗУАДКомітету Ніна Кузьма і Юрчик Сірко деклямували „Учітеся, брати мої". Слово про Тараса Шевченка виголосив учитель О. Грималяк.

Далі йшли деклямації поезій Шевченка, підібрані так, щоб залишити у молоді свіже мистецьке враження і науку. Найкраще враження робили збірні деклямації. Дванадцять учнів і учениць цілоденної школи при парафії Непорочного Зачаття деклямувало уривки поезій Шевченка, в яких описана краса природи і гарні душевні прикмети людей. Гарно відрецитувала Мартуся Стратієнко із школи при Церкві св. Покрови „Сон". Три учні з тієї ж школи деклямувало „Івана Підкову", а шість учениць тої ж школи „Розриту могилу". Виступи деклияматорів у першій частині переплітались з виступами малих солістів, а саме малого піяніста Андрійка Гнатюка і скрипкового квартету у складі: Ігора Швеця, Богдана Мізака, Андрійка і Славка Мигасюків, підготовлених відомим скрипаком-віртуозом Яром Мигасюком.

Хор Юного СУМА у складі понад 40 дітей під управою п. Андрія Мороза почав другу частину піснею „Поклін, Тобі Тарасе". Далі йшли деклямації членів Юного СУМА і виступ учнів школи при парафії св. Йосафата (хор і збірна деклямація). Деклямацію поеми „Тополя" виконали учениці школи при парафії св. Володимира, поезії „На Великдень" — члени Юного ОДУМ, поеми „Тарасова ніч" — діти з школи при парафії св. Миколая, а поезії „Сонце заходить" — діти школи при парафії св. Андрія. Ще деклямувала „Мені однаково" Таня Прохоренко з школи при Церкві св. Миколи, а хор учнів Школи Українознавства Учительської Громади під управою пані Ярослави Филипович відспівав гарно „Садок вишневий". На закінчення відбулась інсценізація „На могилі Шевченка" у виконанні дітей школи українознавства при церкві Царя Христа.

Це справді небувале свято тим, що прийшла вся наша молодь з усіх наших шкіл у Филаделфії, разом з батьками і напевно закарбується глибоко у молодих серцях нашої дітвори. Велику працю в організації цієї імпрези поклав голова Шкільного Відділу при Філії УККА у Филаделфії д-р Юрій Мачук.

Програма вечірньої Академії для всього громадянства була на мистецькому поземі. Жіночий Хор Союзу Українок під управою пані Ірини Чумової започаткував свято „Заповітом" Стеценка. Святочну промову виголосив д-р Антін Княжинський, який насвітлив велич особовости Шевченка. Солістом був відомий нашій публіці співак Іван Гош, який при акомпаніяменті проф. Наталії Котович виконав „Якби зустрілися ми знову" — Рудницького, „Чого мені тяжко" — Бобикевича і „Мені однаково" — Лисенка. Виступ був на мистецькому поземі, головно прегарно прозвучала композиція Лисенка, і заслуга в цьому і співака, на якому слідний великий ріст, як теж і знаменитої піяністки.

Поему „Великий Сон" з ніжним відчуттям деклямувала студентка Олеся Масюк. Скрипаль-віртуоз Яро Меґасюк виконав „Варіяції" Тартіні - Крайслера, „Поему" Грудіна і „Віденський каприс" Крайслера. Віртуозне виконання дало насолоду публіці. Акомпаніював проф. Б. Перфецький. Жіночий хор під управою пані Чумової заспівав на закінчення „Сон" — Левицького, як теж уривок з „Кантати Шевченкові" — Стеценка (до слів Малицької). Хор, який мав перший більший виступ, запрезентував себе мистецькою одиницею. Акомпаніювала хорові панна Кондра. Свято, на яке чисельно прибула наша громада, закінчено співом національного гимну.

Святкування Шевченківського дня у Филаделфії було масове і соборне, залишило прегарне враження у всієї громади, головно в молоді, і принесло фонди на Школи Українознавства.

Т.

Шевченківський Вечір

В далекій і малознаній пустині Арізони є місто Фінікс. Сюди занесла доля декілька десятків українських родин, переважно хворих та старших людей. Між цими хворими є горстка тих, що в них жевріє огонь національного почуття, тих, що болівть за поневолений Український народ та раді б хоч чимось йому допомогти. 22-го лютого, після православної Служби Божої відслужено молебень за поневолену Україну і її нарід, з коротким рефератом о. Мілашкевича. А в місцевій пресі була стаття про Україну та боротьбу її народу з відвічним ворогом — московщиною.

А згодом — 15-го березня ц. р. влаштовано Шевченківський Вечір. В гарній залі — прибрана сцена, портрет Т. Шевченка, американський і український прапори. Спів американського гимну започаткував свято. Невеликий хор гарно відспівав „Заповіт". Вступне слово сказав п. Василенко, а інж. Павло Дехнич виголосив змістовну святочну коповідь, в якій подав матеріял невідомий ширшому загалові. Діти гарно та з дитячою щирістю і захопленням деклямували: С. Ортан „Село", В. Забай — „Україно", Богдан, внук п. Соляника — „Садок", а 8-річний Микола Ортан, що перед тим майже не говорив по українськи, своєю деклямацією „Доля" викликав прегарне враження в присутніх. Галина Забай закінчила першу частину вечора, продеклямувавши вірш про наш широкий Дніпр з його незабутніми берегами, особливо гарно підкреслюючи про Канів та могилу Т. Шевченка.

Другу, мистецьку частину, започаткувала сольоспівом пісні „Сирота", „Нащо мені чорні брови" Таня Василенко. Хоч ця пісня і не по її віку, все ж вона виконала її бездоганно.

Третю частину започаткував бас — Петро Ясеницький, відспівавши добре дві пісні. А пані Г. Домбровська, оперова співачка — вірменського походження, але з приязни до українців радо і безінтересовно взяла участь і за короткий час вивчила 4 укр. пісні та прекрасно їх виконала і тим завершила мистецьку частину вечора. Відспіванням національного гимну кінчився вечір. Всіх виконавців публіка щедро нагороджувала оплесками. Півторигодини проминули швидко. Вивчення віршів розбудило, в дітей бажання далі вчитися української мови — рідного слова. Тому — відсьогодні створено у Фініксі Рідну Школу під керівництвом інж. П. Дехнича. Найбільшою шкодою було те, що навіть присутні чужинці — серби, вірмени, словаки, — звернули увагу, чому так мало в залі було українців.

С. Василенко

● **Предсідник американської лісової промисловости** заявив, що уперше в цьому столітті американські ліси давали деревини більше, як можна було забирати та вивозити.

ПОВІДОМЛЕННЯ ЕКЗЕКУТИВИ У. Н. СОЮЗУ

в справі назначення Делеґатів до Комісій Статутової і Верифікаційної

Згідно з постановами 16-го параґрафу статуту УНСоюзу, Головний Екзекутивний Комітет рішив на спеціяльному засіданні, що відбулося 26 і 27 березня 1958 року, назначити наступних делеґатів до комісій статутової і верифікаційної:

СТАТУТОВА КОМІСІЯ:

Богдан Зорич, Відд. 432, з провінції Онтеріо, Канада;
Теодозій Носієвич, Відд. 423, зі стейту Іллиной;
Володимир Гавриляк, Відд. 316, зі стейту Ню Йорк;
Іван Малько, Відд. 320, зі стейту Мериленд.

ВЕРИФІКАЦІЙНА КОМІСІЯ:

Михайло Галькевич, Відд. 59, зі стейту Конектикат;
Петро Мороз, Відд. 238, зі стейту Массачусетс;
Степан Келяр, Відд. 63, зі стейту Пенсилвенія;
Петро Кізел, Відд. 292, зі стейту Мишіґен;
Григорій Степаник, Відд. 336, зі стейту Огайо.

Комісії статутова і верифікаційна урядуватимуть в готелі Статлер, Клівленд, Огайо, починаючи від четверга, 22 травня. Делеґати, наймеповані до комісій статутової і верифікаційної, повинні приїхати до Клівленду так, щоб почати своє урядування в четвер 22 травня, о год. 9-тій рано, в готелі Статлер.

Головний Екзекутивний Комітет УНСоюзу

ПРОТОКОЛ

з нарад Головного Екзекутивного Комітету УНСоюзу, які відбулися в днях 26-го і 27-го березня 1958 року у приміщенні Головної Канцелярії УНСоюзу, ч. 81-83 Гренд Стріт, Джерзі Сіті, Н. Дж.

На зборах були приявні наступні члени Екзекутиви: головний предсідник Д. Галичин, заступник головного предсідника М. Пізнак, заступниця головного предсідника Геновефа Жеребняк і головний касир Р. Слободян.

Збори відкрив дня 26-го березня о год. 10:00 перед пол. головний предсідник та подав до відома справи, які були поладнані від останніх зборів Екзекутивного Комітету, а опісля предложив справи, що їх треба вирішити на оцих зборах. Ці справи були ось такі:

Відкликані бонди.

Одержано за відкликані бонди:

5 m Township of Weehawken, N. J., 3½% School Bonds due 1/1/58	$ 5,600.00
1 m Atlanta Gas Light Co., 1st Mtge Bond 3% Series due 1963	1,006.25
1 m Community Public Service Co., 1st Mtge Bond Series "D", 3¼% due 3/1/84	1,033.95

Морґеджі.

Уділено морґеджі на ось такі реальності:

45 St. Mark's Place, New York, N. Y.	$22,500.00
369 Brock Ave., Toronto, Ont., "Plast" Ukrainian Youth Association	9,500.00
6624 Manor Ave., Dearborn, Mich.	12,500.00
27 Dewitt Rd., Township of Etobicoke, Metropolitan Toronto, Ont.	15,000.00
59 St. Mark's Place, New York, N. Y.	19,500.00
8319 Cheyenne, Detroit, Mich.	14,000.00
1911 W. Chicago Ave., Chicago, Ill.	10,000.00
934 E. 179th Street, Bronx, N. Y.	17,000.00
51 Forbell St., Brooklyn, N. Y.	11,500.00
188 Third Ave., New York, N. Y.	83,000.00

Організаційні справи.

1. У зв'язку з XXIV Конвенцією, яка має відбутися в останньому тижні травня ц. р. у Клівленді, Огайо, розглянено та вирішено наступні справи:
   а) Перевірено та одобрено 397 повновластей, що до цього часу були прислані, для делеґатів Відділів УНС на Конвенцію;
   б) Признано права делеґатів обраним заступникам делеґатів наступних Відділів: Відділу ч. 293, в якому обрано делеґатом особу, що не мала встановлених статутом кваліфікацій, та Відділу ч. 342, в якому обраний делеґат помер;
   в) Перевести дальшу перевірку повновластей тих делеґатів, проти вибору яких наспіли протести, як також усіх інших повновластей, що будуть ще прислані пізніше;
   г) Встановлено — згідно з постановами 16-го параграфу статуту — Комісії: статутову й верифікаційну, призначуючи чотирьох делеґатів до Комісії статутової, а п'ятьох до Комісії верифікаційної;
   ґ) Постановлено оприлюднити у другій половині квітня ц. р. в органі УНСоюзу „Свобода" імена й прізвища всіх обраних делеґатів на Конвенцію та їхніх заступників, як також особовий склад обидвох комісій та програму Конвенції;
   д) Ствердивши, що теперішня конвенційно-організаційна кампанія для приєднування нових членів не дала задовільних вислідів, рішено проголосити *„організаційні перегони"*, з метою заохотити членів і організаторів, щоби вони розгорнули якнайінтенсивніші зусилля для збільшення членства У.Н.Союзу, ще до часу Конвенції, принаймні до 73,000. Переможець у цьому організаційному змагові одержить на Конвенції відповідне признання та відзначення.

2. Рішено відкрити уже в цьогорічному вакаційному сезоні на „Союзівці" окрему вакаційну оселю для дітей. Вона буде приміщена в закупленій минулого року окремо для цієї мети колишній посілости Рейпера, прилеглій до „Союзівки", та достосована до всіх модерних вимог дитячого таборування. На протязі вакаційного очерку будуть влаштовані два дитячі табори, по чотири тижні кожний, а зокрема: від 29-го червня до 26-го липня для хлопців, та від 27-го липня до 23-го серпня для дівчат. На оселю будуть прийматися діти у віці від 7-го до 11 року життя включно. Оплата за перебування на оселі, тобто за приміщення, харч і піклування, виноситиме: для дітей, що є членами УНС, $24.00 тижнево, а для інших $30.00. Діти-члени У.Н. Союзу будуть мати першенство. Зголошення слід слати безпосередньо до Управи „Союзівки" не пізніше 15-го травня ц. р. — Заразом рішено вмістити в одному з найближчих чисел „Свободи" відповідне повідомлення в цій справі.

На зборах, які тривали в дні 26-го березня до год. 6-ої вечора та відтак продовжувались в дні 27-го того ж місяця від 11-ої години перед полуднем, розгорнулася оживлена дискусія над різними організаційними справами, що їх ядром була надходяча Конвенція та пов'язані з нею проблеми.

Після вичерпання встановленого порядку нарад, головний предсідник закрив збори дня 27-го березня о год. 5:30 по полудні.

Д. Галичин, гол. предс. УНСоюзу.

Кожний свідомий українець та кожна свідома українка вважають своїм обов'язком стояти в рядах Українського Народного Союзу, щоб своїм членством збільшити кадри ідейних українських працівників.

NATIONAL ARTISTS CORPORATION
Luben Vichey — President

Carnegie Recital Hall **П'ятниця, 2 травня 1958**
154 W. 57th St., New York City 8:30 P. M.

МИХАЙЛО МІНСЬКИЙ

БАРИТОН

Передпродаж квитків: „АРКА"

ФИЛАДЕЛФІЯ і ОКОЛИЦЯ!

ПОВІДОМЛЕННЯ ДЛЯ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

45, 62, 83, 105, 116, 128, 153, 156, 163, 173, 189, 237, 239, 245, 247, 248, 261, 268, 321, 324, 331, 339, 347, 352, 362, 375, 383, 388, 397, 422, 424, 430, 479.

ПЕРЕДКОНВЕНЦІЙНІ

ОКРУЖНІ ЗБОРИ

вижче поданих відділів

— відбудуться —

в НЕДІЛЮ, 20-го КВІТНЯ 1958 р.

о год. 2:30 по полудні

в домі ЗУАДК-у — 866 Н. 7-ма вул в Филаделфії.

●

На зборах буде приявний гол. предс. п. **Д. ГАЛИЧИН**.

●

Всі делеґати на конвенцію УНСоюзу і Відділові урядники повинні взяти участь у нарадах. Також було б вказаним приготовити проєкти Відділів, якщо є такі й подати їх під обради Зборів.

●

Д-р В. Галан, гол. Контр. Ком. **О. Штогрин**, гол. радна
О. Бакай, секр. **С. Чорномаз**, кас.

ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ НЮАРКУ і ОКРУГИ

СКЛИКАЄ

на НЕДІЛЮ, 27-го КВІТНЯ 1958 р.

у приміщенні УКРАЇНСЬКОЇ ЦЕНТРАЛІ в НЮАРКУ при 180 Вільям вул.

СТЕЙТОВУ

ПЕРЕДКОНВЕНЦІЙНУ НАРАДУ

до участи в якій запрошує

Вп. Конвенційних Делеґатів, Урядовців та Представників Відділів УНСоюзу Ню-джерського стейту, а саме:

3, 14, 25, 27, 37, 42, 64, 65, 70, 76, 97, 104, 116, 133, 142, 143, 152, 155, 168, 170, 171, 172, 182, 196, 209, 213, 219, 234, 245, 261, 270, 272, 275, 281, 286, 287, 294, 306, 312, 315, 322, 331, 332, 342, 344, 347, 349, 353, 359, 366, 371, 372, 378, 380, 394, 413, 459 і 490.

●

В нараді візьмуть участь Головні Урядовці УНСоюзу.

●

На нараді будуть обговорені дуже важливі справи, тому всі Делеґати та Представники Відділів, повинні обов'язково, взяти в ній участь.

●

ПОЧАТОК точно о 2-ій год. по полудні.

За Окружний Комітет:

Юліян Баранюк, голова — **Василь Салабун**, касир
д-р Осип Утриско, секретар

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА в ЗДА

Рада Професорів Університету Українознавства

— влаштовує —

в залі НТШ — 302-304 Захід 13-та вул. в Ню Йорку

СЬОМИЙ КУРС ВИКЛАДІВ

АКАДЕМІЧНОГО РОКУ 1957-58,

що відбудеться

в днях 18-го і 19-го КВІТНЯ 1958 р.

ПРОГРАМА:

П'ЯТНИЦЯ, 18-го КВІТНЯ 1958 р. — Год. 6:00 — 8:10 веч.:

К. КИСІЛЕВСЬКИЙ: Історія української синтакси — год.: 6:00 — 6:40;
В. ЛЕВ: Павло Тичина — год.: 6:45 — 7:25;
Б. ЗАГАЙКЕВИЧ: Слово о Полку Ігореві, VI — год.: 7:30 — 8:10.

СУБОТА, 19-го КВІТНЯ 1958 р. — Год. 4:00 — 6:25 веч.:

В. ЛЕВ і асист. Л. ХРАПЛИВА: Семінарійні вправи. Читання та інтерпретація творів поетів українського символізму — год. 4:00 — 4:55.
М. ВЕЛИЧКІВСЬКИЙ: Економіка України — год.: 5:00 — 5:40;
Д. ГОРНЯТКЕВИЧ: Малярська творчість Тараса Шевченка — год. 5:45 — 6:25.

ВИКЛАД БУДЕ ІЛЮСТРОВАНИЙ.

ДОЇЗД ПІДЗЕМКОЮ: зупинка лінії Індепендент на 14-ій вул і 8-ій Евені.

Дирекція У. У. при НТШ в Ню Йорку

З Наукових Конференцій УВАН у ЗДА

„Значення і вплив ентології на розвій людського добробуту" — доповідь проф. Олександра А. Грановського

22-го березня 1958 року відбулась пленарна конференція УВАН у ЗДН, яку відкрив Президент Академії, проф. М. О. Ветухів, підкресливши, що ця конференція не тільки вислухає доповідь дійсного члена Академії, професора Олександра Анастасієвича Грановського, але одночасно відзначить 70-річчя доповідача і 45 років з часу його приїзду до Америки. Професор Грановський — широко відомий учений біолог, ентомолог, дослідник, довгорічний професор Університету Міннезоти, автор багатьох наукових праць. Олександер Анастосієвич також знаний український громадсько-національний діяч і поет.

Проф. Грановський дав визначення ентомології, як галузі зоологічних наук, яка вивчає комах у їх взаємодії з оточенням, вивчає наслідки, що з того випливають і діють на людське життя, стан здоров'я рослин та тварин і звідси на суспільно-господарський добробут. Наука ентомології в культурних країнах стоїть на дуже високому рівні.

Доповідач подав коротку характеристику комах, кляси безхребетних тварин, що живуть на землі значно довше ніж люди (тепер вважається, що людина з'явилася коло 40 мільйонів років тому, а комахи понад 400 мільйонів років тому) і за той час пристосувалися до найрізноманітніших умов існування. Комахи мають зовнішній кістяк, що оберігає їх від змін температури та вогкости, а також від фізичних пошкоджень. М'язи комах відносно сильніші ніж м'язи вищих тварин: багато видів їх можуть відносно дуже високо стрибати, далеко літати. Відомо, що перелітна сарана хмарами перелітає океан. Чуття у комах, особливо нюх та зір дуже розвинені. Також розвинені у них соціяльні інстинкти. Останні досліди показують, що бджоли мають мову: наприклад, бджола може розповісти іншим бджолам, де є добрий взяток, в який бік вулика за ним треба летіти. Відомо, що бджоли та оси літають за кілька миль від свого гнізда і ніколи не губляться, а завжди прилітають назад. Знайдено, що деякі види перетинчастокрилих уміють уживати знаряддя праці, а це вже щось вище, ніж інстинкт. Спостережено, що комахи уміють вчитися з помилок минулого і вибирати з-поміж двох-трьох альтернатив.

Комахи мають природну властивість великої репродукції — деякі дають по кілька ґенерації на сезон. Є комахи, що кладуть до 60 яєчок на хвилину і то протягом кількох років. Правда є й такі, що кладуть одне яйце за все життя. Особливістю комах є партогенеза. Тривалість життя комах холивається від 1 дня до 17 років. Комахи густо заселюють земні простори: їх можна знайти на листі, на рослинах, всередині рослин, у корінних, у квітах, у повітрі, глибоко вземлі, у солоній і солодкій воді. Вони є майже скрізь: в хаті, надворі, в саду, в полі, в поживі, в борошні, у вовні тварин, на тілі людини. Немає жодного дому, хоч би як скрупульозно чисто утримуваного, щоб у ньому не було яких небудь комах. Комахи становлять три чверті видів усього тваринного світу: лише одна четвертина лишається для решти: від інфузорій до слонів! Численність комах у кожному виді значно перевищує населення інших видів тварин. Приблизно лише 1 мільйон комашиних видів уже науково описаний, а багато мільйонів ще навіть не описані. Дуже мало видів простудійовано в деталях, а тим часом біологія комах на тлі економічних, екологічних, біологічних та фізичних чинників є надзвичайно цікава і важлива для людства. Отже перед ентомологією ще величезні завдання.

Проф. Грановський далі окреслив вплив комах на різні сторони життя людини. Величезний вплив комахи чинять на сільське господарство: тут людина й комахи наче конкурують за свій пожиток і місце на землі. Хлібороб намагається виплекати врожай, а комахи прагнуть його з'їсти. Часом комахи з'їдають 20, 30, 40 відсотків урожаю, а буває, що й повністю знищують садові, польові чи лісові культури. Доповідач подав ряд прикладів збитків, що їх комахи завдають сільському господарству в ЗДА: наприклад, вони нищать більше лісу, ніж лісові пожежі. Пересічно 7-10% урожаю культурних рослин знищується комахами. Зокрема щороку знищується картоплі на суму до 44 мільйонів долярів, кукурудзи та помідорів на суму коло ста мільйонів долярів, тощо. Чимало свійських тварин гине від хвороб, спричинених комахами.

Комахи мають також шкідливий вплив в інших галузях життя й діяльности людини. Наприклад, щороку в ЗДА міль знищує одежі на суму понад 220 мільйонів долярів. Мільйони долярів збитків спричиняються від знищення споживчих товарів на складах. Велика шкода постає від знищення будов, телефонних стовпів, тощо.

Людина безпосередньо підлягає всяким напастям від комах. Комахи наносять людському здоров'ю безпосередні ушкодження, або передають через укус мікроскопічні організми, що спричинюють хвороби та різні пошесті. Відома шкода від малярії, що її передають комарі, та збитки, що постають від непрацездатности великої кількости людей. Цікаво, що у всіх війнах до другої світової війни, більше вояків умирало не від куль, бомб чи гарматних стрілів, а від пошестей, перенесених комахами. Згадати тільки величезну шкоду, що завдав висипний тиф армії Української Народньої Республіки. Тепер, завдяки високому розвиткові ентомології, людина контролює згадані пошесті хвороби.

Проф. Грановський підкреслив, що комахи мають не лише негативний вплив на життя людини, але й є необхідним чинником у складному процесі співжиття рослинного і тваринного світу. Одною з найголовніших користей, що людина від віків користується від комах — це їх допомога в опиленні і запліднюванні сільсько-господарчих культур. Наприклак, запилення квітів яблунь, груш, помаранчевих дерев, гороху, квасолі, конюшини та сотки інших рослин цілковито залежить від комах. Також комахи відограють велику ролю, як джерело певних продуктів, згадати лише про мед та віск. Ці продукти віддавна мали велике значення на Україні. Тепер у ЗДА бджоли пересічно дають щорічно меду й воску на суму 125 мільйонів долярів. Відомо, що комахам завдячує продукція шовку, високоякісних фарб, цінних медикаментів.

Такоюж позитивною є роля комах у різних ділянках життя на землі. Наприклад, комахи, що живляться мертвими тваринами та рослинами, очищують повітря. Корисними є ті, що винищують бур'яни. Велике значення комах, як споживи для багатьох риб і тварин.

Отже ясно, що людське життя, а зокрема сільське господарство, великою мірою залежить від комах. Через це велике значення має ентимологія, яка кілька років тому святкувала століття свого існування, як модерна наука. Найбільший поступ вона зробила в ЗДА. Великий вклад зробили такі держави, як Англія, Німеччина, Франція, Японія, Росія, та інші країни. Природно, що ентимологія зробила більше поступу у розвинених країнах, де більше звертається уваги на здоров'я населення і його побут. Країни, в яких ентимологія стоїть на високому рівні, успішно борються з комахами-шкідниками сільського господарства і тим підвищують урожаї в 2, 3, а то й у 10 разів, порівняно з ділянками відповідних культур, на яких не контрольовано шкідників. Завдання ентомології — вивчати комах, їх біологію, звичаї різні способи пошкоджень сільсько-господарських культур, лісів, худоби; також ентомологія студіює вплив комах на здоров'я людини. На базі такого вивчення ентимологія знаходить способи винищувати комах без злого впливу на стан здоров'я рослин та тварин.

Доповідач подав ряд прикладів того, як застосування наукових методів боротьби з шкідниками збільшувало врожаї. Наприклад, коли перед винаходом ДДТ картопля давала 70-80 бушлів з одного акру, то тепер вона дає до 200, а іноколи і до 400 бушлів з акру. Ентомологи вивчають корисних комах і рекомендують заходи до спеціяльного культивування їх. Способів знищувати комах-шкідників є дуже багато, і вони застосовуються залежно від звичаїв шкідників та їх біології. Наприклад є механічні способи боротьби коли комах в якийсь спосіб фізично знищують, є біологічні способи, коли комах нищуть за допомогою інших комах чи бактерій; чи не найбільш поширені є хемічні засоби боротьби, які дедалі вдосконалюються і ширше застосовуються. Прикладом їх успішности може бути усім відомий факт, що тепер в Америці годі зустріти червиве яблуко, тепер червивих овочів не буває. Пригадати, скільки раніше бувало мух. Контрольовано вошей, бліх, блощиць.

Ентомологічні досліди та спостереження стимулюють селекціонерів і генетиків виплекувати нові, відпорніші сорти культур, які або не ушкоджуються комахами, або якість і кількість їх продукції не занадто понижуться від діяння комах. У наслідок спільної праці фахівців сільського господарства і використання даних ентимології урожайність у ЗДА дедалі підвищується.

В кінці доповід проф. Грановський коротко зупинився на стані ентимології на Україні, де наукова праця в тій галузі розпочалася відносно давно і там є відомі ентомологічні станції. Та за сучасних умов та наука, як і інші, не могли належно розвинутися.

Доповідь проф. Грановського супроводилася показом кольорових діяпозитивів — знятків різних видів комах, способів їх життя, сучасних способів боротьби з комахами.

Після доповіді були запити. Зокрема проф. Архімович запитав проф. про його досліди в галузі ентомології. Проф. Грановський коротко розповів про свої дослідження багатьох видів попелиць, важливого шкідника сільського господарства, поширеного і в Америці, і на Україні. Проф. Грановський описав 6 родів і 16 видів попелиць. Два види попелиць взагалі названі на честь Грановського.

Потім відбувся товариський чай, присутній на якому Президент УНР С. Витвицький тепло вітав Ювілянта. Крім членів Академії в товариському чаї взяли участь гості, серед яких був гість з Канади, професор Тиміш Карпович Павличенко. Всі вітали Ювілянта, віддаючи належне його науковим досягненням.

Л. Д.

Українці й інші національності в Бостоні протестували проти Соболєва

Бостон, Массачусетс. — (О. Щ.) Совєтський амбасадор до Об'єднаних Націй Аркадій Соболєв 6 квітня говорив в рамцях „Форд Голл Форум" на тему „Мирне співжиття між ЗДА і СССР". Не зважаючи на зливний дощ, українці, представники балтійських народів та мадярів зорганізували демонстрацію проти нього, а після промови ставили йому запити. На транспарентах були такі написи: „Припиніть московське ярмо — свобода Україні й іншим неросійським народам", „Пане Соболєв, чому вимордовано мільйони українців" і т. п. Соболєв відповів, що „ніхто не нищить українців, які добровільно вибрали соціялістичну(!) систему". Подібні брехливі відповіді давав совєтський дипломат і на інші запити, на що демонстранти з обуренням реагували. Місцева преса і радіо подали обширні звідомлення про перебіг цієї демонстрації.

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК
у США
висловлює сум з причини передчасної смерти
УКРАЇНСЬКОГО ВЧЕНОГО

проф. Полікарпа
ГЕРАСИМЕНКА

Родині та Друзям Покійного висловлюємо глибоке співчуття.

Управа УВАН у США

ПОДЯКА

В глибокому смутку повідомляємо
Рідних та Знайомих, що з Волі Всевишнього,
дня 30-го березня 1958 року,
відійшов від нас у вічність, несподівано —
НАШ НАЙДОРОЖЧИЙ
МУЖ, БАТЬКО, ТЕСТЬ та ДІДУНЬО

бл. п. ГРИГОРІЙ КОВЧ

на 65-ому році свого трудящого життя.

Похоронні обряди відбулися 2-го квітня 1958 року, з української кат. церкви св. Петра й Павла, на парафіяльний цвинтар у Клівленді, Огайо.

У безмежному жалю висловлюємо щиросердечну подяку Рідні, Краянам, Приятелям та Знайомим, за зложення пожертв на Служби Божі за спокій душі Покійного, та за зложення вінків.

Також дякуємо усім Тим, що були при нас у цей так болючий і горем насичений для нас час, Тим, що взяли участь у Похоронах і відпровадили Покійного на місце вічного спочинку. Окремо дякуємо п. Бігунові за прощальні слова.

Нехай Всевишній стократно надгородить Вам Усім.

Горем прибиті:

АНАСТАЗІЯ — дружина
МАРІЯ, ОЛЬГА і МИРОСЛАВ — діти
ЛЮБА — невістка
Юрій КОРДУБА і Володимир РУБІНҐЕР — зяті
Тарас, Ждан і Борис КОРДУБА,
Галочка і Володимир КОВЧ,
Ірина РУБІНҐЕР — внуки

МОТИВИ ВЧИНКУ ЮДИ

(Закінчення зі стор. 2)

вартости, якогось недовір'я до Спасителя. І саме в цьому психологічному його наставленні до особи Христа слід шукати причин його ганебного акту, видачі Христа.

За Томасом Де Квінсі, англійським автором з кінця 19-го стол., що перший своїми псевдоісторичними арґументами розвинув цю гіпотезу, де дехто з сьогоднішніх дослідників тієї доби, зокрема у відношенні до особи й вчинку Юди. Ця ліберальна школа біблістів твердить, що спонукою вчинку Юди було його розчарування Христом... Що Юда, як і сотки юдейців-патріотів, очікував й надіявся на реставрацію царства Давидового, керівну ролю в якому мали б відігравати чистокровні юдеї... Лише з тих спонук пристав Юда до ґурту найближчих учнів Христових. Тим часом Христос проповідував зовсім інакше царство! Юда не був всилі зрозуміти цього, його душа палала вогнем любови до свого народу й ненависти до ворогів, бо з такого середовища він і вийшов! Послідовно його поганий вчинок був радше актом шаленої розпачі, намаганням „усунути" Христа Господа зі світу, як невигідну людину...

Жидівський автор, Шолем Аш, дуже зворушливо описує в своєму творі „Назарейчик" оце болюче „заломання" Юди. Христос питає його: „Юдо, чому твоє серце таке неспокійне стало? Воно подібне до заблуканого човна на морі. Чому не знаходиш спокою, як інші апостоли?" А Юда йому каже: „Равві, вчини ще одне Своє чудо наді мною, скріпи мою віру в Тебе..." Але Христос не вчинив чуда. Петро витягнув меч, те, на що Ізраїль покладав свою надію, а тим часом Христос сказав до Петра: „Сховай меча, Петре, бо хто мечем воює, той від меча й гине!" — Стільки про психічний стан Юди подає в своєму творі відомий жидівський письменник. Як бачимо, навіть новітня жидівська інтерпретація вчинку Юди покривається з поглядами деяких сучасних або й недавніх т. зв. християнських авторів, істориків, біблістів, що жидівський націоналізм був спричинником Христової смерти, а Юда його репрезентантом і виконавцем його ідей... З першою частиною тієї конклюзії погодитись легко, бо на це маємо виразні свідчення у св. Письмі Нового Завіту. „До своїх прийшов, та свої його не прийняли" (Ів. I, 11) — чуємо у св. Євангелії на Великдень. Щодо другого висновку, то це чисто людські міркування, і не сьогоднішні, як бачимо. Вони сперті на явно ліберальних тенденціях розуміння св. Письма, в тому числі й св. подій Христової Страсти, — під кутом, сказати б, світських, матеріялістичних міркувань.

Багата свідченнями християнська старовина, автентичними репрезентантами якої є святі й Богоносні Отці Вселенської Церкви, за ними екзеґети й великі богослови св. Церкви, Східньої і Західньої, врешті пастирський і вчительський авторитет Вселенської Церкви кажуть і навчають зовсім не так. А саме: лише й тільки заради „лакімства нещасного", ненасиття й грошолюбства окаянного, видав і продав Юда свого Вчителя і Господа Ісуса. В історії християнства по всі часи його ймення залишиться символом найглибшого гріхопадіння людини. В наших прегарних церковних Богослуженнях Страсного Тижня староукраїнське окреслення його вчинку дає йому належну назву — „нечестивого Юди".

Посмертні Згадки

ДМИТРО СИМБАЙ, член Б-ва св. о. Николая, Відд. 5 УНСоюзу в Асторії, Л. Ай, Н. Й., помер 26-го березня 1958 р., на 69-ім році життя. Покійний нар. 1889 р. в селі Городилів, пов. Золочів, Зах. Україна. До Б-ва і УНСоюзу вступив 1924 року. Полишив у смутку дружину Марію, 6 синів Івана, Стефана, Волта, Вільяма, Николая і Григорія, 2 доньки Анну і Катерину, 4 невістки, Гилен, Мирилян, Марію, Джейн та 7 внуків. Похорон відбувся 29-го березня 1958 р., при участі Родини, Приятелів і Членів Б-ва, з пох. заведення до укр. кат. церкви Чесного Хреста в Асторії, Л. Ай., а опісля на цвинтар св. Михаїла на Лонґ Айленді. — В. Й. П!

П. Баринч, секр.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

СИРАКЮЗ, Н. Й. — Т-во „Українська Січ", Відд. 39, повідомляє, що Місячні збори відбудуться в неділю, 20-го квітня 1958 р., о год. 3-ій по пол., в УНДомі. До участи проситься всіх членів. Вплачування вкладок буде 19-го квітня, від год. 7-ої до 10-ої веч. і 20 квітня, від год. 12-ої до 3-ої по пол. — М. Проскуренко, секр.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ. — Місячні збори Б-ва св. І. Хрестителя, відд. 270, відбудуться в четвер, 17. квітня, о год. 7-ій вечора, що третій четвер, 433 Гобокен Еве. Проситься членів прийти на збори і вирівняти свої вкладки. — Т. Гіль, предс.; М. Баран, фін. секр.; С. Островський, рек. секр.

ТАРЗАН, ч. 4042 Готов до дії!

LINTON INVESTIGATED A NOISE HE HAD HEARD AND SOON DISCOVERED THE PRIESTESS, WALA, HIDING IN THE BUSHES. "AHA! -- WHAT HAVE WE HERE?" HE LEERED.

"WELL, WELL" -- HE MURMURED APPRAISINGLY. THEN, EYES GLEAMING, HE STRODE TOWARD HER --

MEANWHILE, IN THE TREES ABOVE, TARZAN ALERTED HIS APE COMPANIONS — SOON IT WOULD BE TIME TO STRIKE!

Distr. by United Feature Syndicate, Inc. 7-24-4042

Досліджуючи причину шуму, Лінтон незабаром знайшов жрекиню Валу, яка ховалася в корчах. — Ага..! Що ми тут маємо? — підморгував.

— Добре, добре, — прошептав він із вдоволенням. А тоді із сполохом в очах пішов до неї...

Тим часом угорі на деревах Тарзан заалярмував своїх мавп компаньйонів: незабаром треба буде атакувати!